

GLEDALISCE

Fotografija: Peter Uhan

Ime

SNG Nova Gorica

Norveški sodobni dramatik Jon Fosse, ki ga imenujejo tudi novi Ibsen, se slovenski publiki predstavlja na malem odru **novogoriškega gledališča**. Drama Ime nas postavi v družinsko okolje v nekem odročnem kraju, sredi vetrovne pokrajine, v kateri prevladujejo skale in mah. Takoj opazimo, da člani družine ne znajo komunicirati, da so nezadovoljni, neuspešni in naveličani, a teh občutij ne izrazijo. Njihovi stavki so ponavljajoči; pogosto jih prekinejo, še preden misel povedo do konca. Ne vemo, zakaj vztrajajo v skoraj negibnem, zgolj ponavljajočem se krogu vsakodnevnega životarjenja. Ne spoznamo njihovega ozadja; vemo le, da je mama bolna in veliko počiva in je oče verjetno edina oseba, ki hodi na delo in preživlja družino. Drama se začne s prihodom ene od hčerk, ki je noseča. Starše in sestro obišče skupaj s fantom, otrokovim očetom. Edino presenečenje v dogajanju je trenutek, ko ugotovimo, da mladi par pravzaprav ni prišel le na obisk, ampak bo tu kar ostal, saj nima drugih sredstev ali možnosti. Gledalci hitro razumemo, da ne bomo sledili družinski zgodbi, da se

pred nami ne bodo razkrile zamolčane družinske resnice ali neureničene sanje njenih članov. Gledamo zgolj zatečeno stanje mučnega življenja, poslušamo vedno iste očitke, nedokončane stavke, vdanost v usodo, ki jo zgolj za kratek čas včasih še prekinejo izbruh prikrita temperamenta, jeze, zamere ali zgolj mladostne razigranosti. Kot so ugotavljali že drugi, igra res spominja na dramo absurda, v kateri se je kakršnakoli dinamika življenja in odnosov že zdavnaj nekje zataknila, obstala na mestu: glavna junakinja kar naprej ponavlja, kako slabo se počuti v svojem domu, kako noče biti tu, a hkrati vemo, da ne bo odšla nikamor drugam; ko zvečer družina postaja lačna, pogosto omenjajo večerjo, a je nihče ne skuha.

V dobi idealov, kot so individualizem, samorealizacija, kariera, uspešno družinsko in zakonsko življenje, nam norveški avtor in režiserka Ajda Valcl prikažeta neko čisto drugačno življenje, predstavljeno sicer povsem prepričljivo in nazorno, a brez razlag in analiz, zgolj kot dokument, kot dejstvo, ki mora govoriti samo zase.

Osebe večinoma nimajo imen in mladi par se nikakor ne more zediniti glede imena nerojenega otroka. Ta brezimnost je verjetno odraz neizrazitosti oseb, ki ostajajo prikrite, zadušene, ujete zgolj v svoje družinske vloge: tu so bolna mati (Marjuta Slamič), ki marsikaj razume, a skoraj nič ne pove in v sebi zadržuje veliko neizkoriščene, verjetno tudi samodestruktivne energije; otopeli oče (Blaž Valič), ki bi si v družini gotovo zaslužil bolj častno mesto, a se po prostoru giblje kot senca in grizlja posušene skorje kruha; noseča hčerka (Nika Rozman), ki zaradi lastne razdvojenosti nenehno bega in kritizira svojega fanta (Jure Kopušar), ki se, podobno kot oče, vse bolj umika v svoj svet; mlajša sestra (Urška Taufer) s prekipevajočo energijo, ki, podobno kot pri mami, ostaja razpršena in neizkoriščena ter sosed Bjarne (Nebojša Rako), ki, poleg veselja ob ponovnem snidenju, v družino vnese tudi nemir, dvoumnost in zaskrbljenost. Scena (Sara Slivnik) in kostumi (Urška Recer) realistično in prijetno barvito predstavijo prostor dogajanja; zelo zanimiva je glasbena oprema Polone Janežič, ki temelji na ponavljajočem se tihem potrkavanju in deluje kot kljuvanje v glavi ali kot klic vesti.

Mirjam Novak